

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 10. októbra 2013

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o poskytovaní a kvalite štatistík pre postup pri makroekonomickej nerovnováhe

(CON/2013/72)

(2014/C 14/06)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 2. júla 2013 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o poskytovaní a kvalite štatistík pre postup pri makroekonomickej nerovnováhe ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“). 12. júla 2013 prijala ECB žiadosť o stanovisko k navrhovanému nariadeniu od Rady.

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článkoch 127 ods. 4 a 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a na článkoch 2 a 3.1 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“), keďže navrhované nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré majú vplyv na niektoré úlohy a ciele ESCB. Článok 5.1 štatútu ESCB umožňuje ECB zbierať štatistické informácie potrebné na plnenie úloh ESCB. Podľa článku 5.3 štatútu ESCB sa od ECB vyžaduje, aby v prípade potreby prispela k zblíženiu pravidiel a praktík týkajúcich sa zberu, zostavovania a rozširovania štatistiky v oblastiach jej pôsobnosti. Štatistika pre postup pri makroekonomickej nerovnováhe je potrebná na definovanie menovej politiky, čo je úlohou ESCB podľa článku 127 ods. 2 zmluvy a článku 3.1 štatútu ESCB a na udržiavanie cenovej stability, čo je primárnym cieľom ESCB podľa článku 127 ods. 1 zmluvy a článku 2 štatútu ESCB.

V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

- 1.1. ECB zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť spoľahlivé štatistické údaje pre postup pri makroekonomickej nerovnováhe (PMN) ustanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ⁽²⁾. ECB podporila prijatie nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 v jednom zo svojich predchádzajúcich stanovísk ⁽³⁾.
- 1.2. Podľa článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 hodnotiaci tabuľka PMN by mala obsahovať malý počet relevantných, praktických, jednoduchých, merateľných a dostupných makroekonomických a makrofinančných ukazovateľov pre členské štáty. Podľa článku 4 ods. 7 by okrem toho mala Komisia pravidelne posudzovať vhodnosť ukazovateľov vrátane ich zloženia, stanovených hraničných hodnôt a použitej metodiky a v prípade potreby ich upraviť alebo zmeniť.

⁽¹⁾ COM(2013) 342 final.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Stanovisko ECB CON/2011/13 zo 16. februára 2011 k reforme správy ekonomických záležitostí v Európskej únii (Ú. v. EÚ C 150, 20.5.2011, s. 1). Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na internetovej stránke ECB <http://www.ecb.europa.eu>

1.3. Komisia v tejto súvislosti predložila legislatívny návrh na zabezpečenie štatistickej kvality PMN. Cieľom návrhu je zabezpečiť, aby bolo zostavovanie, monitorovanie a uvoľňovanie makroekonomickej a finančnej štatistiky relevantnej pre vypracovanie ukazovateľov hodnotiacej tabuľky PMN stanovených Komisiou na základe článku 4 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 (ďalej len „údaje relevantné pre PMN“) uskutočňované spôsobom, ktorý zabezpečí spoľahlivú a nezávislú štatistiku. V navrhovanom nariadení sa ustanovuje, že Komisia môže vykonávať misie na účely preskúmania problémov a navrhovať Rade, aby uložila pokuty členským štátom, ktoré úmyselne alebo z dôvodu hrubej nedbanlivosti skreslia údaje relevantné pre PMN.

2. *Zostavovanie makroekonomickej a finančnej štatistiky na podporu hospodárskej a menovej únie a ostatných politík Únie*

2.1. Ukazovatele pre PMN sa v zásade odvodzujú od dostupnej makroekonomickej a finančnej štatistiky, napríklad zo štatistiky platobnej bilancie, finančných a národných účtov. Európsky štatistický systém (EŠS) a Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) ⁽¹⁾ tvoria túto makroekonomickú a finančnú štatistiku mnoho rokov v rámci svojich príslušných oblastí pôsobnosti a sústavne uplatňujú mechanizmy záruk štatistickej kvality s cieľom zabezpečiť, aby bolo táto štatistika v súlade s medzinárodnými štatistickými normami a aby bola spoľahlivá a porovnateľná vo všetkých členských štátoch.

2.2. EŠS a ESCB zachovávajú rovnováhu medzi včasnosťou, spoľahlivosťou a úrovňou podrobnosti, a tým tvoria hospodárnym spôsobom makroekonomickú a finančnú štatistiku vhodnú na určené účely. S cieľom zabezpečiť vhodnú včasnosť sa štatistika s vysokou periodicitou zostavuje s menším dôrazom na podrobnosti, zatiaľ čo podrobnejšia štatistika je typicky dostupná s väčším časovým odstupom. Okrem používania štatistických techník a expertných posudkov sa táto štatistika sa spolieha na prieskumy, administratívne údaje a potrebné odhady. Pri celom procese sa berie do úvahy aj potreba obmedziť záťaž spojenú s vykazovaním v prípade respondentov, akými sú malé a stredné podniky.

Makroekonomická a finančná štatistika je mnoho rokov základom rozhodovania v oblasti hospodárskej a menovej politiky na vnútroštátnej a európskej úrovni. Túto štatistiku používajú aj medzinárodné organizácie, napríklad Medzinárodný menový fond a Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, vo svojich monitorovacích správach.

3. *Záruky kvality štatistiky, ktorá je základom PMN, zo strany EŠS a ESCB*

3.1. EŠS a ESCB, ktorí sú tvorcami európskej štatistiky, poskytujú záruky kvality makroekonomickej a finančnej štatistiky. Podľa názoru ECB je celkovo výsledkom týchto opatrení na zabezpečenie kvality štatistika vysokej kvality, ktorá podporuje hospodárske a menové politiky slúžiace hospodárskej a menovej únii a Únii ako celku.

3.2. Čo sa týka štatistiky platobnej bilancie, finančných účtov, národných účtov, financií verejnej správy a cenovej štatistiky, v súčasnosti platná legislatíva Únie v oblasti štatistiky vyžaduje pravidelné správy o kvalite štatistických údajov, ktoré často sprevádzajú zoznamy obsahujúce opis zdrojov a metód použitých pri zbieraní štatistiky.

3.3. V správach EES a ESCB o kvalite sa okrem iného posudzuje, či vytvorená štatistika zodpovedá požiadavkám ustanoveným v práve Únie, či je spoľahlivá a porovnateľná vo všetkých členských štátoch, a či je vhodná na účely, na ktoré sa používa.

3.4. Rámec kvality načrtnutý v navrhovanom nariadení sa zameriava na štatistické údaje pre PMN, pričom zanedbáva ostatné účely hospodárskej a menovej politiky. Preto sa zdá, že ustanovuje paralelné hodnotenie kvality namiesto toho, aby integroval štatistické údaje pre PMN do existujúcich rámcov kvality.

3.5. V dôsledku toho ECB odporúča, aby sa namiesto ustanovenia nového rámca pre záruky kvality v navrhovanom nariadení, uplatňovali aj na štatistické údaje pre PMN existujúce opatrenia EŠS a ESCB

⁽¹⁾ Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164) a nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou (Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8).

na zabezpečenie kvality. Tento prístup podporujú zásady relevantnosti údajov, hospodárnosti a minimalizácie záťaže spojenej s vykazovaním, ktoré sú ustanovené v nariadení (ES) č. 223/2009 a nariadení (ES) č. 2533/98.

4. **Zdokonalenie záruk kvality prostredníctvom užšej spolupráce EŠS a ESCB**

- 4.1. Keďže ESS a ESCB sú spoločne zodpovedné za tvorbu makroekonomickej a finančnej štatistiky, ktorá je základom ukazovateľov pre PMN, na zabezpečenie jej kvality je potrebná úzka spolupráca oboch systémov, ako sa ustanovuje v článku 9 nariadenia (ES) č. 223/2009 a článku 2a nariadenia Rady (ES) č. 2533/98 a zdôrazňuje v záveroch Rady o štatistike EÚ z 30. novembra 2011 a 13. novembra 2012 ⁽¹⁾.
- 4.2. Vzhľadom na uvedené ECB poukazuje na práce, ktoré začal výbor pre menovú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie, s cieľom posúdiť kvalitu a porovnateľnosť údajov relevantných pre PMN na základe súčasného právneho rámca oblasti štatistiky. Výbor pre menovú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie môže tiež odporučiť vhodné spôsoby na zlepšenie povedomia verejnosti o týchto otázkach. Keď práce výboru pre menovú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie postúpia, ESS a ESCB by mohli, ak to považujú za vhodné, medzi sebou uzatvoriť memorandum o porozumení, v ktorom by sa ustanovili praktické opatrenia ich vzájomnej spolupráce vo vzťahu k rámcom záruk kvality pre štatistické údaje pre PMN.

Vo Frankfurt nad Mohanom 10. októbra 2013

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Závery Rady o štatistike EÚ z 3129. stretnutia Rady pre hospodárske a finančné záležitosti v Bruseli 30. novembra 2011 a závery Rady o štatistike EÚ z 3198. stretnutia Rady pre hospodárske a finančné záležitosti v Bruseli 13. novembra 2012 dostupné na internetových stránkach Rady <http://www.consilium.europa.eu>